

Відгук

офіційного опонента на дисертацію Перерви Людмили Олександрівни «Розширені резекції в лікуванні хворих з місцеворозповсюдженими пухлинами підшлункової залози», поданої до спеціалізованої вченої ради Д 26.561.01 ДУ «Національний інститут хірургії та трансплантології імені О. О. Шалімова» НАМН України на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук зі спеціальності 14.01.03 – хірургія.

Актуальність теми дисертації.

Число хворих на рак підшлункової залози, як в нашій країні, так і у світі постійно зростає. Лише 30% хворих на момент діагностики мають локальну пухлину та піддаються стандартному оперативному втручанню. У 50% хворих діагностують місцеве розповсюдження пухлини, або наявність віддалених метастазів. Єдиним шансом на одужання хворих із місцево- розповсюдженими пухлинами підшлункової залози або на забезпечення їх довготривалого виживання є радикальне хірургічне лікування з виконанням розширених резекцій підшлункової залози. На теперішній час відсутні чіткі рекомендації відносно оптимальної хірургічної тактики лікування пацієнтів з місцеворозповсюдженими пухлинами підшлункової залози. За даними літератури виконання розширених резекцій супроводжується значним підвищенням числа ускладнень та летальності. Актуальним питанням на сьогоднішній день є визначення місця розширених резекцій в хірургічній панкреатології, визначення їх безпечності та онкологічної доцільності, розробка заходів, направлених на покращення результатів виконання розширених резекцій підшлункової залози, а також на збільшення виживаності даної категорії хворих. Все вищевикладене обумовлює актуальність даної проблеми та необхідність подальшої розробки та удосконалення методів оперативного втручання та нових підходів до

комплексного лікування хворих з місцеворозповсюдженими пухлинами підшлункової залози.

1. Зв'язок роботи з науковими програмами, темами.

Дисертаційна робота є фрагментом наукової роботи Державної установи «Національний інститут хірургії та трансплантології імені О. О. Шалімова» НАМН України на тему: «Удосконалити існуючі та розробити нові методи діагностики та лікування пухлин лівого анатомічного сегменту підшлункової залози» (номер державної реєстрації 0117U007504), «Розробити хірургічну тактику лікування хворих з місцеворозповсюдженими пухлинами підшлункової залози (номер державної реєстрації 0120U103622).

2. Новизна дослідження та одержаних результатів.

В роботі авторка вирішує проблему діагностики та хірургічного лікування місцеворозповсюджених пухлин підшлункової залози та периампулярної зони. В роботі на основі дослідження великої кількості клінічного матеріалу (645 хворих) та сучасних методів статистичної обробки одержаних даних, переконливо доведено можливість та необхідність широкого застосування розширених резекцій підшлункової залози в лікуванні хворих з розширеними резекціями підшлункової залози та органів панкреатодуоденальної зони. Дисертанткою докладно вивчені діагностичні можливості сучасних інструментальних методів дослідження та розроблено діагностичний алгоритм у даної категорії хворих. Розроблені показання до різних видів розширених резекцій підшлункової залози та нові методи оперативних втручань, захищених патентами України на винахід. Вивчені основні причини розвитку післяопераційних ускладнень у хворих, що перенесли розширені резекції підшлункової залози. Вперше в Україні вивчено роль саркопенії в розвитку як загальної кількості післяопераційних ускладнень, так і безпосередньо в розвитку панкреатичної норичі. Розроблена

оригінальна шкала прогнозування розвитку післяопераційної панкреатичної нориці та запропоновані заходи по її профілактиці.

3. Теоретичне значення результатів дослідження.

Автором вивчені основні причини розвитку післяопераційних ускладнень у хворих, що перенесли розширені резекції підшлункової залози. Вперше в Україні вивчено роль саркопенії в розвитку післяопераційних ускладнень. Визначено специфічні гістологічні особливості будови підшлункової залози з визначенням рівня фіброзу. Розроблена оригінальна шкала прогнозування виникнення панкреатичної нориці та запропоновані заходи по її профілактиці.

Доведено ефективність «агресивної» хірургічної тактики у пацієнтів з місцеворозповсюдженими пухлинами підшлункової залози після мінімізації всіх можливих факторів ризику.

Авторкою доведено ефективність персоніфікованого діагностично-лікувального алгоритму, який базується на урахуванні характеру кровопостачання підшлункової залози, нутритивного статусу пацієнта, особливостях структури панкреатичної паренхіми та протокової системи підшлункової залози, застосування методів прогнозування розвитку післяопераційних ускладнень, заходів, направлених на їх попередження, та удосконалення тактики лікування, який дозволив покращити найближчі та віддалені результати лікування.

4. Практичне значення результатів дослідження.

За результатами роботи покращено можливості передопераційної діагностики у хворих з місцеворозповсюдженими пухлинами підшлункової залози. Використання розроблених діагностичних алгоритмів дозволило значно покращити передопераційну діагностику та отримати співпадіння радіологічного та патоморфологічного діагнозів у 98,8% хворих та стадій онкологічного процесу у 89% хворих.

Впровадження розроблених нових методів оперативних втручань, наряду з індивідуалізованою до конкретного пацієнта тактикою лікування, дозволило зменшити на 16,3% частоту післяопераційних ускладнень у хворих з місцеворозповсюдженими пухлинами підшлункової залози при виконанні розширених резекцій підшлункової залози та знизити летальність на 4,2%.

5. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Робота виконана на сучасному методологічному рівні, з використанням сертифікованої апаратури, що дозволена для використання.

Всі матеріали дослідження оброблено за допомогою сучасних статистичних методів, що використовуються в медичних дослідженнях. Наведені результати оцінені на статистичну достовірність відповідними статистичними методиками.

Висновки роботи чітко пов'язані з результатами досліджень та в повній мірі відображають наукову новизну, практичну та теоретичну значимість роботи.

6. Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях і авторефераті.

Дисертація Перерви Л.О. побудована в монографічному стилі, містить вступ, огляд літератури, глав власних досліджень, заключення та висновки. Дисертація викладена на сторінках машинописного тексту. Список використаної літератури містить 288 джерел, в тому числі 53 кирилицею та 235 англомовних. Основні результати дисертаційного дослідження в повному обсязі висвітлені в опублікованих у співавторстві у 61 науковій праці, з них 6 статей у наукових фахових виданнях України, 17 статей у наукових фахових виданнях України, включених до міжнародних наукометричних баз даних, 4 статті у наукових виданнях інших держав, 4 статті у інших наукових виданнях

України, 1 стаття у іншому науковому виданні інших держав, 20 тез доповідей, 9 патентів України на корисну модель.

Автореферат дисертації дає повне уявлення про методи виконання роботи, розробку нових підходів до проблеми та повністю відображає основи змісту дисертації.

7. Недоліки дисертації та автореферату щодо їх змісту та оформлення.

Серед окремих недоліків дисертації, які ні в якій мірі не знижують цінності роботи, слід зауважити наступне.

В 2 розділі дисертаційної роботи, авторкою дуже ретельно описані методики загальновідомих інструментальних методів обстеження їх опис можливо дещо було б скоротити. В четвертому розділі, присвяченому хірургічному лікуванню хворих з місцеворозповсюдженими пухлинами підшлункової залози, дисертантка представила всі відомі види оперативних втручань, а також розроблені нові методики. Описову частину видів та типів загальновідомих оперативних втручань можна було б скоротити.

По тексту дисертаційної роботи зустрічаються невдалі фразеологічні обороти та стилістичні помилки.

Щодо джерел посилання, то рекомендовано застосовувати не тільки англомовні джерела, а і посилатись на колег нашої Держави та на свої власні роботи.

Зазначені зауваження не носять принципового характеру та не впливають на загальне позитивне враження від роботи.

При розгляді матеріалів дисертації у мене виникли деякі запитання до дисертанта:

1. Чи використовували Ви в роботі класифікаційну одиницю “гранично резектабельні” пухлини, і яким чином в даній групі

визначали оптимальне поєднання методів лікування

2. Виходячи із висновків роботи, яка комбінація лікувальних методів давала найкращий результат в лікуванні післяопераційних фістул ступені С
3. На скільки Ви оцінюєте вплив післяопераційної хіміотерапії на показники віддаленої виживаності в наведених групах хворих

8. Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці.

Результати роботи повинні використовуватися для лікарів хірургічних стаціонарів, лікарів терапевтів первинної ланки, ендокринологів, лікарів відділень функціональної діагностики, а також лікарів інших спеціальностей, що в своїй роботі стикаються з пацієнтами з пухлинами підшлункової залози.

Рекомендації, які дає авторка за результатами проведеного дослідження, дозволять значно покращити ранню діагностику пухлин підшлункової залози. Хворим рекомендовао клінічне обстеження за запропонованою здобувачкою схемою.

Запропоновані здобувачкою методики оперативних втручань рекомендовані до широкого застосування.

Лікування хворих з місцеворозповсюдженими пухлинами підшлункової залози повинно проводитись індивідуалізовано згідно наведеної здобувачкою тактики.

9. Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук.

Дисертаційна робота написана в класичному стилі, представлені всі обов'язкові розділи, власний матеріал висвітлений автором на найвищому

сучасному рівні. В роботі авторка проявила себе, як зрілий дослідник, чітко визначила переваги та недоліки попередніх та проведених нею досліджень.

Робота є завершеною науковою працею, в якій отримані обґрунтовані результати, що дозволили авторці вирішити проблему діагностики та хірургічного лікування місцево розповсюджених пухлин підшлункової залози на сучасному етапі.

Дисертаційна робота Перерви Людмили Олександрівни «Розширені резекції в лікуванні хворих з місцеворозповсюдженими пухлинами підшлункової залози» є завершеною науковою працею, яка за актуальністю, обсягом досліджень, одержаними результатами, практичним значенням та науковою новизною цілком відповідає вимогам МОН України, які пред'являються до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук.

Офіційний опонент

Заступник директора з

організаційно-методичної роботи

Національного інституту раку МОЗ України

Доктор медичних наук

Лукашенко А.В.

